ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ

МИРЗО УЛУҒБЕК НОМИДАГИ
ЎЗБЕКИСТОН МИЛЛИЙ УНИВЕРСИТЕТИ

"ТАСДИҚЛАЙМАН"

(ЎзМУ ректори)

202_ йил "__" ________

СИЁСИЙ МАДАНИЯТ

ФАНИНИНГ ЎҚУВ ДАСТУРИ

Билим соҳаси:	300 000 – Ижтимоий фанлар, журналистика ва ахборот.
Таълим соҳаси:	310 000 – Ижтимоий ва хулқ атворга оид фанлар
Таълим йўналиши:	60310700 – Сиёсатшунослик

Тошкент – 2021

Фан/модуль коди		Ўқув йили	Семестр	Кредитлар	
ASIB105		2021-2022	2	5	
Фан/модуль тури Мажбурий		**Таълим тили** Ўзбек		**Ҳафтадаги дарс соатлари** 4	
1.	**Фаннинг номи**	**Аудитория машғулотлари (соат)**		**Мустақил таълим (соат)**	**Жами юклама (соат)**
	Мутахассисликка кириш	60		90	150

2.

I. Фаннинг мазмуни

Фанни ўқитишдан мақсад – сиёсатшунос-талабаларда сиёсий маданият тушунчаси, унинг жамиятнинг сиёсий тизимидаги ўрни, сиёсий институтлар ва жараёнларга таъсири тўғрисида тизимли билимларни шакллантириш.

Фаннинг вазифаси:

- талабаларни сиёсий маданиятнинг концептуал таърифлари, замонавий назариялари, концепциялари ва ёндашувлари билан таништириш;
- мавжуд концептуал қоидаларни сиёсий амалиётда (сиёсий таҳлил, сайловлар ва б.) қўллаш кўникмаларини шакллантириш;
- сиёсий маданиятни тадқиқ этишнинг асосий усулларини ўргатиш;
- сиёсий маданият ривожланишининг асосий муаммоларини ўрганиш;
- Ўзбекистон сиёсий маданиятининг хусусиятлари ва сиёсий маданият феномени билан боғлиқ Ўзбекистондаги сиёсий жараёнларнинг долзарб муаммоларини ўрганиш;
- сиёсий маданиятдаги ўзгаришлар тенденцияларини таҳлил қилиш.

II. Асосий назарий қисм (маъруза машғулотлари)

II.I. Фан таркибига қуйидаги мавзулар киради:

1-Мавзу. Сиёсий маданият фанининг предмети, мақсад ва вазифалари.

Сиёсий маданият тушунчасининг мазмун-моҳияти: тарих ва замонавийлик. Сиёсий маданият – сиёсатшуносликнинг таркибий қисми. Маданият геосиёсий омил ва жамият сиёсий тизими элементи сифатида. Сиёсий маданият ва сиёсий онг ўртасидаги муносабатлар (сиёсий мафкура ва сиёсий психология). Сиёсий маданиятнинг келиб чиқиши ва унинг шаклланиш омиллари. Сиёсий маданият рамзлари ва тили. Маросимлар сиёсий маданиятнинг бир қисми сифатида.

2-Мавзу. Сиёсий маданият концепциялари.

Сиёсий маданият ғоясининг шаклланиши эволюцияси. Сиёсий маданият концепцияси ривожланишининг асосий босқичлари. Сиёсий маданият

31. Политическая психология: учебник для бакалавров / А.А. Деркач, Л.Г. Лаптев. – 2-е изд., перераб. и доп. – М.: Издательство Юрайт, 2015. – 591 с.

32. Пугачев В., Соловьев А. Сиёсатшуносликка кириш. –Т.: Янги аср авлоди, 2004. – 456 б.

33. Қирғизбоев М. Сиёсатшунослик. Ўқув қўлланма. – Т.: Янги аср авлоди, 2013. – 524 б.

34. Харрисон Л. Главная истина либерализма: Как политика может изменить культуру и спасти ее от самой себя / Л. Харрисон. — М. : Новое изд-во, 2008.

35. Шарп Д. От диктатуры к демократии. Стратегия и тактика освобождения / Д. Шарп. — М. : Новое изд-во, 2012.

36. Шеманов А. Ю. Самоидентификация человека и культура / А. Ю. Шеманов. — М., 2007.

37. Юсуф Хос Ҳожиб. Кутадғу билиг / Таржимон: Абдуҳамид Парда. – Тошкент: Ғафур Ғулом, 2018. – 556 б.

Ахборот манбалари

38. www.president.uz – Ўзбекистон Республикаси Президентининг расмий веб-сайти
39. www.gov.uz – Ўзбекистон Республикаси хукумат портали.
40. www.lex.uz – Ўзбекистон Республикаси Қонун ҳужжатлари маълумотлари миллий базаси.
41. www.natlib.uz – Алишер Навоий номидаги Ўзбекистон Миллий кутубхонаси.
42. www.ziyonet.uz – Таълим портали.
43. www.ziyouz.uz – Фан ва таълим портали.

7. **Ўзбекистон Миллий университети томонидан ишлаб чиқилган ва тасдиқланган.**

8. **Фан/модуль учун масъул:**

Б.Тўйчиев – ЎзМУ “Фукаролик жамияти ва хуқуқ таълими” кафедраси профессори, ф.ф.д.

Ж.Акрамов – ЎзМУ “Фуқаролик жамияти ва ҳуқуқ таълими” кафедраси катта ўқитувчиси, сиёсий фанлар бўйича фалсафа доктори (PhD).

9. **Тақризчилар:**

Х.Ахмедов – Ўзбекистон Халқаро ислом академияси Марказ раҳбари, сиёсий фанлар доктори (DSc).

Д.Муйдинов – Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги бош мутахассиси, сиёсий фанлар бўйича фалсафа доктори (PhD).

11. Мирзиёев Ш.М. Халқимизнинг розилиги бизнинг фаолиятимизга берилган энг олий баходир. 2-жилд. – Т.: Ўзбекистон, 2018.
12. Мирзиёев Ш.М. Нияти улуғ халқнинг иши ҳам улуғ, ҳаёти ёруғ ва келажаги фаровон бўлади. 3-жилд. – Т.: Ўзбекистон, 2019.
13. Мирзиёев Ш.М. Миллий тикланишдан – миллий юксалиш сари. 4-жилд. – Т.: Ўзбекистон, 2020.
14. Мирзиёев Ш.М. Янги Ўзбекистон Стратегияси. – Т.: Ўзбекистон, 2021.
15. Абу Наср Форобий. Фозил одамлар шаҳри. / Абдусодиқ Ирисов таржимаси. – Тошкент: Янги аср авлоди, 2018. – 320 б.
16. Almond Gabriel A., Sidney Verba. The Civic Culture: Political Attitudes and Democracy in Five Nations. Princeton University Press, 1963. – 574 pages.
17. Алмонд Г. А. Гражданская культура. Подход к изучению политической культуры / Г. А. Алмонд, С. Верба // Полития. — 2010. — № 2 (57). — С. 122—144.
18. Амир Темур. Темур тузуклари. – Тошкент: Илм-Зиё-Заковат, 2020. – 144 б.
19. Аристотель. Политика / переводчик С.А.Жебелёв; под общей ред. А. И. Доватура. – Москва: Юрайт, 2019. –297 с/
20. Афлотун. Давлат / Таржимон: Урфон Отажон. – Тошкент: Янги аср авлоди, 2015. – 464 б.
21. Вебер М. Политика как призвание и профессия. / Перевод с немецкого и вступительная статья А. Ф. Филиппова. – М.: Рипол Классик, 2018.
22. Гилинский Я.И. Глобализация, девиантность, социальный контроль / Я. И. Гилинский. — СПб.: ДЕАН, 2009.
23. Жалилов А.А. "Ўзбекистонда ёшлар сиёсий маданиятининг ривожланиш жараёнлари" сиёсий фанлар бўйича фалсафа доктори (PhD) илмий даражасини олиш учун ёзилган диссертация. –Т., 2020.
24. Ланцов С.А. Политология. 2-е изд., испр. и доп. / Учебник для вузов. – Москва: Издательство Юрайт, 2020. – 454 с.
25. Макиавелли Н. Ҳукмдор. / Абу Муслим таржимаси. – Тошкент: Davr-Press, 2019. – 144 б.
26. Маллева Э.М. "Фуқаролар сиёсий маданиятини ривожлантиришнинг мафкуравий омиллари" сиёсий фанлар бўйича фалсафа доктори (PhD) илмий даражасини олиш учун ёзилган диссертация. –Т., 2020.
27. Малахов В. С. Национализм как политическая идеология / В. С. Мохов. — М., 2005.
28. Низомулмулк. Сиёсатнома. – Тошкент: Янги аср авлоди, 2014. – 304 б.
29. Parsons C. Introduction to Political Science. Textbook. Pearson. USA, 2017.
30. Политическая идентичность и политика идентичности : в 2 т. / отв. ред. И. С. Семененко. — М. : Российская политическая энциклопедия, 2012.

тушунчасининг вужудга келиши: Г. Алмонд ва С. Верба. С. Хантингтон: сиёсий маданият замонавий дунёда сиёсий қарама-қаршилик омили сифатида. Сиёсий маданиятни ўрганишнинг асосий йўналишлари: марксистик анъаналар, хулқ-атвор анъаналари, талқиний ёндашувлар ва ижтимоий маданият призмаси орқали сиёсий маданиятни кўриб чиқиш. Замонавий сиёсатшунослида сиёсий маданиятни ўрганишнинг асосий тенденциялари. Сиёсий маданиятни ўрганишда тарихий, мантиқий, қиёсий методлар.

3-Мавзу. Сиёсий маданият структураси ва функциялари.

Сиёсий маданиятнинг кўп босқичли табиати. Сиёсий маданиятнинг қадрият компоненти. Сиёсий маданиятнинг таркибий қисмлари. Сиёсий маданиятда умумий муҳимлик ва ижтимоий аниқлик (синф, ижтимоий гуруҳ, этник, ёш). Билим ва таълим, уларнинг сиёсий маданиятга таъсири. Сиёсий маданиятнинг сиёсий ҳаётдаги асосий функциялари ва намоён бўлиш хусусиятлари.

4-Мавзу. Сиёсий маданият типологияси.

Сиёсий маданият типологияси асослари. Сиёсий маданиятнинг марксистик типологияси (реконструктив жиҳат): шаклланиш ва ижтимоий синф бўлимлари. Г. Алмонд ва С. Вербанинг сиёсий маданияти типологияси. Сиёсий маданиятнинг "соф" турлари. Сиёсий маданиятнинг аралаш турлари. "Ноклассик" типологиялар. Сиёсий маданият моделларини аниқлаш учун асос сифатида сиёсий режимлар типологияси мезони билан белгиланадиган сиёсий ва мафкуравий йўналишлар. Сиёсий маданиятнинг мафкуравий модификациялари.

5-Мавзу. Шарқ ва Ғарбнинг сиёсий маданиятлари: умумий хусусиятлар, фарқли жиҳатлар ва ўзаро боғлиқлик.

"Шарқ-Ғарб" маданий муаммо сифатида. Фазовий (сиёсий-географик) градацияларнинг анъанавийлиги ва ҳаракатчанлиги. Шарқ ва Ғарб сиёсий маданиятлари йўналишидаги қадриятлар тизими. Сиёсий-маданий қадриятлар ва намуналарни трансляция қилиш муаммоси. Сиёсий-маданий синтез имкониятлари. Сиёсий-маданий анъаналар ва институционал моделларнинг "импорти". Сиёсий маданиятнинг асосий турлари ва универсал моделлари нуқтаи назаридан Шарқ ва Ғарб сиёсий маданиятлари.

6-Мавзу. Сиёсий маданият ва ҳуқуқий маданиятнинг ўзаро боғлиқлиги.

Шахс этиқодининг шаклланиши жараёни. Этиқоднинг таркибий компонентлари. Сиёсий э]тиқод – сиёсий етукликнинг асоси. Сиёсий маданият ва ҳуқуқий маданият – шахс этиқодининг асоси. Фуқаролик жамиятида сиёсий ва ҳуқуқий маданият муштараклиги. Ҳуқуқий маданият ва ҳуқуқий онг, уларнинг ўзаро боғлиқлиги. Сиёсий етук шахсда сиёсий

	маданиятниг юксалишининг ўзига хос жиҳатлари. Сиёсий маданият ва ҳуқуқий маданият ўртасидаги умумий ва ўзига хос жиҳатлар. **7-Мавзу. Сиёсий маданият шаклланишида оммавий ахборот воситаларининг ўрни.** Оммавий ахборот воситаларининг моҳияти ва асосий вазифалари. Шахс сиёсий маданиятини шакллантириш оммавий ахборот воситаларининг асосий вазифаси сифатида. Фуқаролик жамиятида сиёсий маданият ривожланишининг имкониятлари. Сиёсий етук шахсни шакллантиришда салбий ҳодисалар ва уларни бартараф этишда газета, радио ва телевидениенинг роли. Сиёсий маданият шаклланишида китобхонликнинг аҳамияти ҳақида қабул қилинган қарорлар фармонлар ва уларни амалиётга татбиқ қилиш вазифалари. **8-Мавзу. Глобаллашув жараёнининг ёшлар сиёсий маданиятига таъсири.** Глобаллашув жараёнининг ёшлар сиёсий маданиятига таъсирининг ортиб бориши. Ёшлар сиёсий маданияти – муайян сиёсий тизимда мақсадли ҳаракат қилишнинг асоси. Ҳозирги даврда давлат бошқарувида амалга оширилаётган сиёсий ислоҳотлар – ёшлар сиёсий маданиятини шакллантириш омили. Глобаллашув жараёнининг ёшлар сиёсий маданиятига ижобий ва салбий таъсирларини таснифлаш мезонлари. Ўзбекистон Республикасининг “Ёшларга доир давлат сиёсати тўғрисида”ги қонуни – мамлакатимиз ёшларининг сиёсий онги ва маданиятини юксалтиришнинг ҳуқуқий асоси. **9-Мавзу. Сиёсий маданият – шахс маънавий камолоти асоси.** Шахс сиёсий маданиятининг ижтимоий билиш жараёни билан муштараклиги. Сиёсий хабардорлик, сиёсий билимлар, сиёсий тафаккур ва сиёсий онглилик – сиёсий маданиятнинг муҳим элементлари ва унинг мезонлари. Сиёсий қадриятларнинг замонавий талқини. Сиёсий ва ҳуқуқий нормалар муштараклиги. Миллий урф-одат ва анъаналарнинг сиёсий дунёқарашнинг шаклланишидаги аҳамияти. **10-Мавзу. Шахс сиёсий маданиятининг ўзига хос хусусиятлари.** Шахс сиёсий маданиятида ижтимоий фаолиятнинг бирламчи модели сифатида шаклланиши. Сиёсий маданият англаб етган воқеликни тасаввур қилиш ва унга таъсир этаётган имкониятларни белгилаб бериш. Сиёсий маданиятнинг трансформациялашуви ва унинг ривожланиш жараёни. Шахс сиёсий маданиятининг намоён бўлиши ва ранг-баранглиги. Шахснинг сиёсий маданияти – жамият ҳаёти доирасидаги фаоллиги. **11-Мавзу. Сиёсий маданият ва сиёсий онг муштараклиги.** Шахс сиёсий маданиятининг намоён бўлиши шакллари. Сиёсий онг ва

	шартлари ҳамда воситаларини таҳлил қилиш; сиёсий маданиятнинг шаклланиш омиллари ва ижтимоий гуруҳлар ҳамда етакчи давлатлар сиёсий маданиятининг асосий хусусиятларини таҳлил қилиш кўникмаларига *эга бўлиши керак.* **(малака)**
4.	**VI. Таълим технологиялари ва методлари:** • маърузалар; • интерфаол кейс-стадилар; • семинарлар (мантиқий фиклаш, тезкор савол-жавоблар); • гуруҳларда ишлаш; • тақдимотлар қилиш; • индивидуал лойиҳалар; • жамоа бўлиб ишлаш ва ҳимоя қилиш учун лойиҳалар.
5.	**VII. Кредитларни олиш учун талаблар:** жорий, оралиқ назорат шаклларида берилган вазифа ва топшириқларни бажариш, якуний назорат бўйича ёзма ишни муваффақиятли топшириш.
6.	**Асосий адабиётлар** 1. Политическая культура: учебное пособие / Г. Л. Тульчинский [и др.]. под общ. ред. Г. Л. Тульчинского. — М.: Издательство Юрайт, 2015. — 324 с. 2. Политическая культура. В 2 ч. Часть 2. Страны Востока: учеб. пособие для академического бакалавриата / Ю.В. Ирхин. – 2-е изд. испр. и доп. – М.: Издательство Юрайт, 2017. – 242 с. 3. Политическая культура: учеб. пособие для академического бакалавриата / А.С. Паначёва. – 2-е изд. испр. и доп. – М.: Издательство Юрайт, 2017. – 292 с. 4. Туйчиев Б. Политическая культура и демократизация общества. –Т.: Университет, 2011. 5. Ижтимоий маънавий муҳит барқарорлигини таъминлаш асослари. Ўқув қўлланма/ Х.Ахмедов ва бошқалар.Т: Ўзбекистон халқаро ислом академияси нашриёти.2021.192 бет. 6. Ёт ғояларга қарши иммунитетни мустаҳкамлаш асослари. Ўқув қўлланма/ Х.Ахмедов ва бошқалар.Т: Ўзбекистон халқаро ислом академияси нашриёти.2021.200 бет. **Қўшимча адабиётлар** 7. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 29 январдаги “Сиёсий фанлар соҳасида кадрларни тайёрлаш, фундаментал ва амалий тадқиқотлар самарадорлигини ошириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги, ПҚ-4139-сон қарори. // https://lex.uz/docs/4182353?query 8. Мирзиёев Ш.М. Буюк келажагимизни мард ва олижаноб халқимиз билан бирга қурамиз. – Т.: Ўзбекистон. 2017. 9. Мирзиёев Ш.М. Нияти улуғ халқнинг иши ҳам улуғ, ҳаёти ёруғ ва келажаги фаровон бўлади. – Т.: Ўзбекистон. 2019. 10. Мирзиёев Ш.М. Миллий тараққиёт йўлимизни қатъият билан давом эттириб, янги босқичга кўтарамиз. 1-жилд. – Т.: Ўзбекистон, 2017.

42. Сиёсий қадриятлар ва уларнинг замонавий талқини.
43. Сиёсий маданиятнинг трансформациялашуви.
44. Ўзбекистонда ёшлар сиёсий маданиятини шакллантиришнинг амалий трансформацияси.
45. Сиёсий маданиятда реформизм ва инқилоб.
46. Сиёсий маданият ва жамиятнинг ижтимоий-иқтисодий моделлари.
47. Дестют де Трасининг сиёсий мафкурага оид назарияси.
48. Сиёсий маданият ва сиёсий субмаданиятлар.
49. Сиёсий социализация: тушунча, босқичлари ва усуллари.
50. Абсентеизм: сабаблари, намоён бўлиш шакллари, оқибатлари.
51. Либерализм ва неолиберализм.
52. Консерватизм ва неоконсерватизм.
53. Социал-демократия сиёсий мафкураси.
54. Марксизм ва неомарксизм.
55. Фашизм ва анархизм мафкуралари.
56. Сиёсий маданият ва маънавий янгиланиш: имконият ва истиқболлар.
57. Янги Ўзбекистонда сиёсий маданият ва маънавий янгиланиш.
58. Жамият сиёсий маданиятини юксалтиришда миллий ва умуминсоний қадриятлар уйғунлиги.
59. Ўзбекистон Республикаси Президенти Ш.М.Мирзиёев жамиятда сиёсий маданиятни юксалтиришнинг устувор вазифалари ҳақида.
60. Ўзбекистонда ёшлар сиёсий маданиятини юксалтириш истиқболлари.

Мустақил ўзлаштириладиган мавзулар бўйича талабалар томонидан рефератлар тайёрлаш ва уни тақдимот қилиш тавсия этилади.

3. **V. Таълим натижалари / Касбий компетенциялари**

Талаба билиши керак:

- сиёсий маданият тушунчалари ва турлари, унинг жамият тараққиётидаги роли; сиёсий маданиятнинг ривожланиш сабаблари ва манбалари, бу ривожланишни бошқариш имкониятлари ҳамда технологияси; постиндустриал жамиятнинг замонавий цивилизация шароитида сиёсий маданиятнинг хусусиятлари ва ривожланиши тўғрисида ***тасаввурга эга бўлиши***; **(билим)**
- **сиёсий** маданиятларни таҳлил қилиш ва баҳолашга ёндашувларни ажратиб кўрсатишни; сиёсий фалсафа, социология ва психология имкониятларидан тадқиқотларни асослаш, лойиҳа фаолиятини ишлаб чиқиш ва амалга ошириш, маданий ва миллий сиёсатни амалга оширишда фойдаланишни; сиёсий тарих муаммолари ва сиёсий назария ҳамда амалиётнинг долзарб муаммоларини таҳлил қилишда ҳар хил ёндашувлардан фойдаланишни ***билиши ва улардан фойдалана олиши***; **(кўникма)**
- **сиёсий** маданият масалалари бўйича нотиқлик маҳорати; таҳлил қилиш кўникмалари, сиёсий маданиятни юксалтириш ва ўзгартириш

сиёсий дунёқараш – сиёсий онгнинг таркибий қисмлари. Сиёсий маданиятнинг таркибий-тузилмавий элементлари. Сиёсий назария сиёсий ҳаёт ҳақида ғоялар тизими эканлиги. Сиёсий қадриятлар жамият сиёсий ҳаётида ижобий ёки салбий роль ўйнайдиган ижтимоий ҳодисалар сифатида. Ижтимоий нормалар сиёсий маданият ва сиёсий онг шаклланишининг муҳим компонентлари ва ривожланиш омили сифатида.

12-Мавзу. Ўзбекистонда ёшлар сиёсий маданиятини юксалтиришнинг истиқболли йўналишлари.

Ўзбекистонда ёшлар сиёсий маданиятини шакллантиришнинг амалий трансформацияси. Ёшлар сиёсий маданиятининг умумий хусусиятлари. Шахс манфаатларининг давлат ва жамият манфаатларига ҳамоҳанглиги. Ёшларнинг индивидуаллашганлик жараёни билан бир қаторда уларнинг ижтимоийлашувининг ҳам шаклланиб бориши. Узлуксиз таълим тизимида ёшлар сиёсий маданиятининг шаклланиши ва ривожланишининг ўзига хос хусусиятлари.

13-Мавзу: Сиёсий маданият ва сиёсий тараққиёт.

Сиёсий маданиятнинг сиёсий институтлар ва жараёнлар, сиёсий хулқ - атвор ва фаолият ўртасидаги муносабатларнинг табиати. Сиёсий маданиятда реформизм ва инқилоб. Сиёсий маданиятнинг сиёсий институтлар ва жараёнларга таъсири: сиёсий ҳаётнинг анъанавий шаклларини қайта ишлаб чиқариш, янгиликларни яратиш, олдинги ва келажакдаги сиёсий тузилманинг комбинацияси. Сиёсий маданият ва жамиятнинг ижтимоий-иқтисодий моделлари. Сиёсий маданият шароитида посттоталитар ривожланишнинг умумий ва ўзига хос хусусиятлари: МДҲ мамлакатларини қиёсий таҳлил қилиш.

14-Мавзу. Сиёсий маданият ва сиёсий мафкура: ўзаро боғлиқлик.

Сиёсий мафкура тушунчаси, моҳияти ва вазифалари. Дестют де Траси мафкура атамаси ҳақида. Мафкуранинг ижтимоий ҳаётдаги ўрни, роли, манбалари ва мақоми ҳақидаги қарашлар. Сиёсий мафкуранинг даражалари: назарий-концептуал, дастурий-сиёсий, хулқ-атвор. Мафкуранинг хилма-хиллиги. Асосий мафкуравий оқимлар: либерализм ва неолиберализм; консерватизм ва неоконсерватизм; социал-демократия, марксизм ва неомарксизм; фашизм, анархизм, миллий мафкуралар.

15-Мавзу. Янги Ўзбекистонда сиёсий маданиятни ривожлантиришнинг асосий омиллари ва механизмлари.

Янги Ўзбекистон стратегияси ва жамиятда сиёсий маданиятни юксалтиришнинг инновацион йўналишлари. Сиёсий маданият ва маънавий янгиланиш: имконият ва истиқболлар. Янги Ўзбекистонда сиёсий маданият ва маънавий янгиланиш. Жамият сиёсий маданиятини юксалтиришда миллий

ва умуминсоний қадриятлар уйғунлиги. Ўзбекистонда ёшлар сиёсий маданиятини юксалтириш истиқболлари. Мамлакатимизда ёшлар сиёсий маданиятини ўстиришда давлат, нодавлат, нотижорат ва жамоат ташкилотлари ҳамкорлиги.

III. Семинар машғулотлари буйича кўрсатма ва тавсиялар

Семинар машғулотлари учун қуйидаги мавзулар тавсия этилади:

1. Сиёсий маданият фанининг предмети, мақсад ва вазифалари.
2. Сиёсий маданият концепциялари.
3. Сиёсий маданият структураси ва функциялари.
4. Сиёсий маданият типологияси.
5. Шарқ ва Ғарбнинг сиёсий маданиятлари: умумий хусусиятлар, фарқли жиҳатлар ва ўзаро боғлиқлик.
6. Сиёсий маданият ва ҳуқуқий маданиятнинг ўзаро боғлиқлиги.
7. Сиёсий маданият шаклланишида оммавий ахборот воситаларининг ўрни.
8. Глобаллашув жараёнининг ёшлар сиёсий маданиятига таъсири.
9. Сиёсий маданият – сиёсий етук шахснинг асоси.
10. Шахс сиёсий маданиятининг ўзига хос хусусиятлари.
11. Сиёсий маданият ва сиёсий онг муштараклиги.
12. Ўзбекистонда ёшлар сиёсий маданиятини юксалтиришнинг истиқболли йўналишлари.
13. Сиёсий маданият ва сиёсий тараққиёт.
14. Сиёсий маданият ва сиёсий мафкура: ўзаро боғлиқлик.
15. Янги Ўзбекистонда сиёсий маданиятни ривожлантиришнинг асосий омиллари ва механизмлари.

Семинар машғулотлари мультимедиа қурилмалари билан жиҳозланган аудиторияда бир академик гуруҳга бир профессор-ўқитувчи томонидан ўтказилиши зарур. Машғулотлар фаол ва интерфаол усуллар ёрдамида ўтилиши, мос равишда муносиб педагогик ва ахборот технологиялар қўлланилиши мақсадга мувофиқ.

IV. Мустақил таълим ва мустақил ишлар

Мустақил таълим учун тавсия этиладиган мавзулар:

1. Сиёсий маданият тушунчаси: тарих ва замонавийлик.
2. Сиёсий маданият жамият сиёсий тизимининг элементи сифатида.
3. Қадимги Юнонистон ва Римдаги сиёсий-маданий фикрлар.
4. Ўрта аср Шарқ Уйғониш даврида Марказий Осиё мутафаккирларининг сиёсий маданият ҳақидаги фикрлари.
5. Европа Уйғониш даври мутафаккирларининг сиёсий маданият ҳақидаги таълимотлари.
6. Сиёсий маданиятнинг шаклланиш омиллари.
7. Сиёсий маданият рамзлари ва тили.

8. Маросимлар сиёсий маданиятнинг бир қисми сифатида.
9. Сиёсий маданият тушунчасининг вужудга келиши: Г. Алмонд ва С. Верба.
10. С. Хантингтон: сиёсий маданият замонавий дунёда сиёсий қарама-қаршилик омили сифатида.
11. Сиёсий маданиятни ўрганишга марксистик ёндашув.
12. Сиёсий маданиятни ўрганишга талқиний ёндашув.
13. Ижтимоий маданият призмаси орқали сиёсий маданиятни ўрганиш.
14. Замонавий сиёсатшуносликда сиёсий маданиятни ўрганишнинг асосий тенденциялари.
15. Сиёсий маданиятни ўрганишда тарихий метод.
16. Сиёсий маданиятни ўрганишда мантиқий метод.
17. Сиёсий маданиятни ўрганишда киёсий метод.
18. Сиёсий маданиятнинг қадрият компоненти.
19. Сиёсий барқарорлик шароитида сиёсий маданиятнинг намоён бўлиш хусусиятлари.
20. Сиёсий беқарорлик шароитида сиёсий маданиятнинг намоён бўлиш хусусиятлари.
21. Сиёсий маданиятнинг марксистик типологияси.
22. Марксистик талқинда сиёсий маданиятнинг нисбий мустақиллигини белгиловчи омиллар.
23. Г. Алмонд ва С. Вербанинг сиёсий маданияти типологияси.
24. Сиёсий маданиятнинг “соф” турлари: патриархал, бўйсунувчи, фаол.
25. Сиёсат бизнеснинг бир тури сифатида.
26. Сиёсий маданиятнинг этатистик тури.
27. “Ноклассик” типологиялар.
28. Тоталитар сиёсий маданият ва унинг турлари.
29. Авторитар сиёсий маданият.
30. Демократик сиёсий маданият.
31. Консерватив сиёсий маданият.
32. Сиёсий маданиятларда миллатчилик, шовинизм, иркчилик.
33. Сиёсий маданиятдаги Мессия ғояси.
34. Шарқ ва Ғарб сиёсий маданиятлари йўналишидаги қадриятлар тизими: қиёсий таҳлил.
35. Сиёсий-маданий қадриятларни трансляция қилиш муаммоси.
36. Сиёсий-маданий синтез имкониятлари.
37. Сиёсий-маданий анъаналар ва институционал моделларнинг “импорти”: мослашиш муаммоси.
38. Фуқаролик жамиятида сиёсий ва ҳуқуқий маданият муштараклиги.
39. Сиёсий етук шахсда сиёсий маданиятнинг юксалишининг ўзига хос жиҳатлари.
40. Сиёсий маданият ва ҳуқуқий маданият: умумий ва фарқли жиҳатлар.
41. Глобаллашув жараёнининг ёшлар сиёсий маданиятига ижобий ва салбий таъсирларини таснифлаш мезонлари.